

4. Кривицька О.Р. Планування прибутку підприємства / О.Р. Кривицька // Фінанси України. – 2009. – № 6. – С. 12-16.

5. Олексюк О.І. Прибутковість в управлінні результативністю діяльності сучасних компаній / О.І. Олексюк, Л.М. Дзюбенко // Фінанси України. – 2006. – № 12. – С. 101-111.

6. Павлишенко М.М. Формування прибутку в умовах ринкових відносин / М.М. Павлишенко, Н.М. Винярска // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2007. – Вип. 17.4. – С. 233-235.

Яремків М. А., ст. гр. ФСТЗм-11

Гуцал І. С., д.е.н., професор

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

В процесі розвитку ринкових відносин в Україні активізувались процеси створення акціонерних товариств, з функціонуванням яких пов'язувалось вирішення багатьох проблем економічного життя. В Україні, як і в інших постсоціалістичних країнах, формування акціонерних товариств відбувалось, головним чином, у процесі приватизації державних підприємств через випуск акцій на суму вже існуючих засобів виробництва, а не класичним шляхом об'єднання приватних капіталів. Такий порядок формування акціонерних товариств в Україні не дозволив повною мірою проявитись потенційним можливостям функціонування колективної власності, які закладені в такій організаційно-правовій формі господарювання, рівень їх розвитку та функціонування відставав від потреб ринкової трансформації економіки.

Така невідповідність рівня розвитку акціонерного сектору економіки обумовила дослідження у цій сфері щодо його фінансового забезпечення, щодо пошуку ефективних механізмів реалізації акціонерної власності, вдосконалення правового регулювання фінансових відносин акціонерних товариств.

Акціонерні товариства в процесі їх функціонування постійно наштовхуються на проблеми, викликані специфікою становлення та розвитку ринкових відносин в Україні, однією з яких є власне формування фінансових ресурсів. Проблеми залучення фінансових ресурсів за умов повної реалізації закладених в акціонерних товариствах потенційних переваг не дістали комплексного дослідження.

В Україні теоретичні та практичні аспекти формування і використання фінансових ресурсів у своїх працях розглядали такі вітчизняні вчені, як: І.О. Бланк, М.Д. Білик, О.Д. Василик, Ю.М. Воробйов, А.Г. Загородній, І.В. Зятковський, М.Я. Коробов, В.М. Опарін, К.В. Павлюкта інші.

Позитивно оцінюючи результати досліджень вказаних авторів щодо фінансового забезпечення діяльності акціонерних товариств в Україні, проблем

корпоративного управління та організації їх діяльності, необхідно зазначити, що в них не знайшли належного відображення і вимагають подальшої розробки питання формування фінансових ресурсів залежно від організаційно-правових форм підприємств і форм їх власності, складу і структури їх джерел, форм і методів залучення фінансових ресурсів, адекватних ринковим умовам.

Дослідження організації фінансів акціонерних товариств дозволяє визначити її особливості, які полягають у значних потенційних можливостях фінансового забезпечення акціонерних товариств (визначених їх інвестиційною привабливістю); в існуванні складної системи фінансових відносин між структурними підрозділами товариства; у прозорості їх фінансово-господарської діяльності; у наявності особливої системи взаємовідносин учасників і акціонерного товариства як юридичної особи з приводу розподілу результатів діяльності.

Специфіка формування фінансових ресурсів акціонерних товариств в першу чергу визначається використанням такого методу фінансового забезпечення як акціонування, що виступає інструментом створення особливої форми фінансування підприємницької діяльності. Механізм акціонування зумовлює акціонерну природу статутного капіталу і розширює можливості щодо концентрації і централізації фінансових ресурсів. Особливості формування фінансових ресурсів акціонерних товариств визначаються фінансовим механізмом, кількісна і якісна характеристики якого визначаються тим, яка величина фінансових ресурсів зосереджується й витрачається та якою є технологія їх зосередження й витрачання. Фінансове забезпечення акціонерних товариств характеризується використанням найширшого інструментарію механізму фінансового забезпечення – складу і структури джерел фінансових ресурсів.

Дослідження сукупності фінансових відносин акціонерних товариств України дозволило обґрунтувати необхідність політики залишкових дивідендних виплат, яка відповідає поточним реаліям розвитку акціонерних товариств України та дозволяє збалансувати інтереси всіх зацікавлених сторін: стратегічні інвестори при інвестуванні у капітал компанії часто обумовлюють обмеження дивідендних виплат, портфельні інвестори також розраховують лише на доходи від зростання курсової вартості акцій і не очікують дивідендів. Така стратегія фінансування поділяється і власниками, завдання яких полягає у розвитку господарської діяльності на розширеній основі.

В умовах розвитку ринкової економіки суттєво зростає значення фондового ринку як джерела фінансових ресурсів акціонерних товариств. Необхідно використовувати емісії акцій, які здійснюються з використанням процедури первинного розміщення на фондовому ринку як основного напрямку формування власних фінансових ресурсів акціонерних товариств на нинішньому етапі їх розвитку.

На сучасному етапі розвитку національної економіки важливу роль у формуванні фінансових ресурсів акціонерних товариств відіграє державне регулювання, яке полягає у необхідності розвитку інфраструктури інвестиційної діяльності акціонерних товариств з метою створення зовнішніх передумов для залучення фінансових ресурсів.

Завдання, яке стоїть перед державою щодо регулювання діяльності акціонерних товариств, полягає у створенні умов для формування в акціонерному секторі компаній, які дійсно відповідатимуть критеріям великого бізнесу і реалізовуватимуть стратегію економічного зростання.

Література

1. Акціонерна модель економіки України. – К.: Видавничий дім “Корпорація”, 2014. – 346 с.
2. Семенов А.С. Лучший способ за щитить права миноритарного акционера – дать возможность голосовать ногами / А.С. Семенов // Акционерное общество: Вопросы корпоративного управления. – 2013. – № 1. – С. 60-63.
3. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / О.С. Федонін, І.М. Репіна, О.І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2007. – 261 с.
4. Фінанси підприємств: підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – [5-те вид., перероб. та допов.]. – К.: КНЕУ, 2004. – 546 с.